

EL LLENGUATGE

Li ho envejo

El conjunt pronominal *li ho*, originat per la coincidència del datiu *li* i el neutre *ho*, és normalment pronunciat amb una contracció que li dona una forma idèntica a *li*.

Però aquesta contracció de la llengua parlada no té cap reflex en l'escriptura i, per tant, hom convé, d'acord amb la normativa, d'escriure sempre *li ho*, en oracions com *Li ho diré* o *Li ho vaig demanar*, és a dir, sempre que el verb demani un complement acusatiu neutre, que substitueixi, *abò*, *allò*, tota una oració o un infinitiu.

És el sentit de l'oració, doncs, el que ens ha d'indicar en quins casos hem d'escriure *li ho* encara que pronunciem simplement *li*. Però una de les maneres pràctiques de saber en quins casos convé *li ho* consisteix a substituir el datiu de tercera persona per un de primera o de segona, amb què el neutre *ho*, si realment hi convé, apareix sense vacil·lació. Comparem *Em diran que sí* i *Et diran que sí* amb *Li diran que sí*, i *M'ho faran saber* i *T'ho faran saber* amb *Li ho faran saber*.

Aquesta comparació tan eficaç i concloent no ens priva, però, d'analitzar alguna construcció en què sembla que es podria justificar l'ús de *li*, és a dir, del simple datiu, en lloc del conjunt *li ho*.

En una construcció com és ara *Allò que li envejo* és la seva des preocupació els complements pronominals de la forma verbal *envejo* es redueixen al datiu *li*, per tal com el seu complement acusatiu hi és representat pel terme relatiu *allò que* (si es vol, pel relatiu *que* substituïnt el pronom *allò*). Però a partir d'aquesta anàlisi hi ha qui voldria construir, anàlogament, una frase com *Allò sí que li envejo*, sense el pronom feble neutre *ho*, perquè el complement acusatiu ja hi seria representat per *allò... que*, com en la construcció anterior. Tanmateix, cal analitzar aquesta construcció altrament: el mot *que* hi té una funció merament conjuntiva, d'element d'enllaç entre l'oració subordinada *li envejo* i l'oració principal de què aquesta depèn, que és una oració el·líptica formada per *abò sí*. En aquest cas, doncs, el mot *que*, a diferència del *que* relatiu, no és la representació de cap complement, amb què cal recórrer a un pronom feble a fi de representar el necessari complement acusatiu: *Allò sí que li ho envejo*. Ho acaben de demostrar les construccions amb altres datius: *Allò sí que m'ho enveja* o *Allò sí que us ho enveja*.

Albert Jané